

Fenntarthatóság és zöldfinanszírozás – hogyan tovább agrárium?

AgrárKlub, 2021. június 3.

BODOR DÁVID

Az elmúlt években világszerte egyértelművé vált, hogy a klímaváltozástól és az egyéb környezeti anomáliáktól nem függetlenítheti magát sem a támogatáspolitikai, sem a pénzügyi közvetítőrendszer. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) ez alapján stratégiai célul tűzte ki a környezeti fenntarthatóság erőteljesebb támogatását, a KBC Csoport pedig megkezdte a fenntartható finanszírozási rendszerek kialakítását. Emellett ez a napjainkra Magyarországra is begyűrűzött hangsúlyos kérdés az Agrárminisztérium figyelmét sem kerülheti el a pályázatok kialakítása és odaítélése során.

Az eseményen elsőként dr. Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára mutatta be a témát érintő feladataikat a szakmai irányító hatóság részéről. E tekintetben a legfőbb kérdés az, hogy

miként tudunk versenyképesen gazdálkodni, és emellett hogyan leszünk képesek környezet- és klímabarátok maradni. Ugyanis, annak ellenére, hogy az ilyen és ehhez hasonló dilemmák már többször feszültséget generáltak az Európai Unió (EU) egyes jogalkotó intézményei és a tagállamok között (például az agrárminiszterek tanácsa szerint jelenleg nem látszódik ezen többletelőírások pénzügyi kompenzációja, illetve kezeletlennek tekintik a közösségen kívülről behozott termékekre vonatkozó környezetvédelmi előírások harmonizációját is), a KAP-tárgyalások alatt számos környezeti fenntarthatóságot célzó („zöld”) célkitűzés fogalmazódott meg az EU tagországaira nézve.

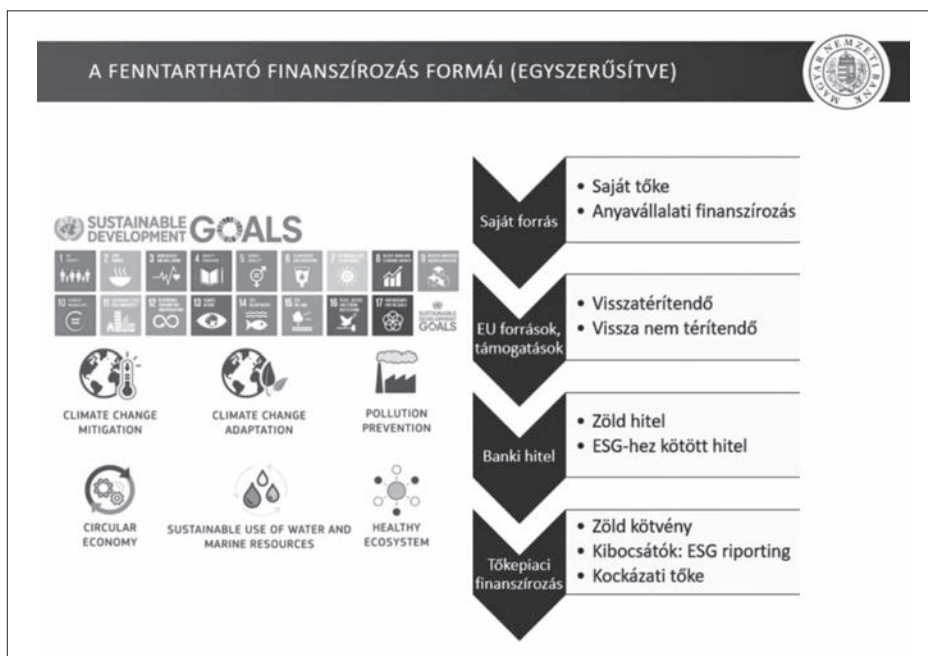
Míndez a hazai támogatási rendszerben – többek között – a kölcsönös megfeleltetés magasabb előírásait fogja eredményezni.

I. ábra

Forrás: Agrárminisztérium, 2021

2. ábra

Forrás: MNB, 2021

Azokban megjelennek új, első pilléres támogatási jogcímekek is, mint például az Agro-ökológiai Alapprogram (AÖP), ami évente lesz igényelhető bizonyos környezetgazdálkodási követelmények betartása esetén. A vidékfejlesztési támogatások terén pedig várhatóan még jobban preferálják majd a megújuló energiát, a precíziós rendszereket, illetve egyéb, a legkülönbözőbb formában megvalósuló környezeti többletvállalásokat.

Fontos kiemelni azonban, hogy a Zöld Megállapodás és a Farm2Fork stratégia nem az EU hagyományos jogalkotási folyamatának az eredménye, csak egyes bizottsági stratégiákban szerepelnek, így módon jogi kötőerejük sincs (és hivatalos hatástanulmány sem született róluk). Így az 1. ábrán látható természettechnológiai célszintek értékeiről még tárgyalások várhatók.

Gyura Gábor, az MNB fenntartható pénzügyek főosztályának vezetője ismer-

tette a jegybank 2019-ben kialakított Zöld Programját, amelynek fő célja a környezeti fenntarthatóság és a pénzügyek összekapcsolása. Ezzel egyrészt segítik a bankok felkészülését a klímaváltozásból eredő kockázatokra, másrészt pedig előmozdítják a fenntarthatóságot szolgáló beruházások kedvező finanszírozási környezetének kialakítását.

Ezen törekvések egyik legfontosabb eszköze a kedvezőbb tőkekövetelményszabályozás a környezetileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó hitelek vonatkozásában. Ennek eredményeképpen pedig a hitelpiac „zöldülését” várja a jegybank, mivel így, az alacsonyabb tőkeköltés miatt a kereskedelmi bankoknak is érdeke lesz minél nagyobb arányban értékesíteni e termékeket, szolgáltatásokat.

Guy Libot, a K&H Csoport vezérigazgatója előadásában egyetértett azzal, hogy a fenntarthatóság napjainkra olyan témává

3. ábra

Forrás: K&H Csoport, 2021

vált, amelyet be kell építeni a bank üzleti stratégiájába, ha szeretne a jövőben is meghatározó maradni. Továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy e tárgykörben a költségek mellett komoly lehetőségek is mutatkoznak a termékek fejlesztése, az új piacok megcélzása vagy az energiahatékonyság területén.

A zöldgazdasági szemléletváltás folyamatában ma már komoly szerepet játszanak a 3. ábrán szereplő, korábban kisebb súllyal jelen lévő stakeholderek. A pénzügyi intézményekre egyfajta közvetítőként tekintenek, akiktől azt várják, hogy vegyék ki a részüket ennek az átállásnak az irányításából.

A gyakorlatban mindez – a fentebb említett tőkekövetelmény-előírások teljesítésén túl – azt jelenti, hogy a bankoknak hozzá kell igazítani a kockázatkezelési modelljeiket az EU taxonómiához, illetve jelentésszolgáltatást kell teljesíteni az ügyfelek környezetre gyakorolt hatásáról.

Üzemi szinten pedig minden bizonnyal ez irányú adatgyűjtési sémák kialakítására lesz szükség a jövőben, amelyek segítenek a vezetőknek átlátni az energiahatékonysági állapoton túl a különböző szabályozó hatóságok által támasztott követeléseknek való megfelelést is.